

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

— Egyes szám ára 4 fillér. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. Telefon 412. szám.

Levél Dr. Ferenczy Gyulához.

Minden lelki izgalom nélkül vettem tudomásul, hogy Ön Pálffy József és Fenyő Sándor szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk tisztviselői útján levelezésre kért fel engem lapunk tartalmát illetőleg bizonyos garanciáknak elvállalására.

Kérését teljesítem, de a nyilvánosság előtt, nehogy hátam mögött levelemnek meg nem írott tartalmára hivatkozhatnék, a levelet megírom, de a garanciák iránti kérelmével elutasítom.

Okaim következők: Mi nem állunk egymással szerződéses viszonyban, e miatt Önnek nincs joga tőlem bármiféle garanciát is követelni.

Ez magában véve is elég ok kérésének elutasítására.

De van több okom is. A legfőbb okom az, hogy Ön is egyike azoknak az erkölcsbíráknak és erényesőszőknek, akiknek aránylag rövid, de diestelen multja felzaklatta Debrecen társadalmának nyugalmát. Ön ebben az erkölcsbírói szerepben valami tulvilági hatalomnak képzelet magát, pedig hát csak egy közönséges ember, akinek ép úgy megodvasodnak a fogai, mint más halandóknak.

És legfeljebb anyiban különbözik az átlag embertől, hogy typusa az elvakult személyeskedő gyűlölködésnek, példányképe a rosszakaratnak, mestere a személyeskedésnek, mintaképe a hálátlanságnak, no meg vállalt kötelezettségeinek nem teljesítésében igazán remekel.

Tudomásomra jutott, hogy Önt vasárnap Teboly című cikkem a vegletekig meghatotta. S minthogy kenször zubbony nem volt kéznél: utólag akarta a szedéseket összerombolni és a nyomdatulajdonosnak fejéhez verni.

Tudom azt is, hogy elővéve a megfélemlítésnek minden eszközt és módozatát: megtiltotta a nyomdatulajdonos bérlőjének azt, hogy lapunkat ismételten is kinyomassa. Hogy Ön a szedést és a nyomtatást megakadályozza: a gázórának elrontását helyezte kilátásba és amit csak fékevesztett indulatos szenvedély valakinek tanácsolhat, Ön mindazt megtette az Ön egyszerű bérlőjével, az iparos nyomdatulajdonossal szemben, hogyha lapunkat kinyomatni merészeli, Ön nem törődött azzal, hogy mily szerződéses jogokkal bír Faragó György ur, Önnel szemben még kevésbé azzal, hogy Faragó György nyomdatulajdonost és családját a velünk szemben vállalt szerződéses kötelezettségnek megszegése miatt kötbér és kár-

térítés címén súlyos, talán kiheverhetetlen anyagi csapás éri, még kevésbé azzal, hogy egy önálló iparossal szemben erkölcsi szempontból mily helyrehozhatatlan kárt jelent a szerződéses kötelezettségek teljesítésének szinte azonnali megtagadása.

De legkevésbé törődött Ön a sajtónak szabadságával, holott pedig talán ez is valami.

Nos, én mindezeket és még ezeknél többet is tudva nemcsak elutasítom a garanciák iránti kérelmét, hanem azt egyenesen annak az illetéktelen és jogellenes terrorizmusnak minősítem, amely nemcsak Önnek, hanem Önnel együtt mindazoknak tulajdonsága, akik másként, mint terrorizmussal immár boldogulni nem tudnak.

Ön is tagja annak a városi pártnak, amely az intelligenciát kisajátította a maga részére. Lám, ez az Ön eljárása mindjárt mily szép bizonyítéka ennek az intelligenciának. A helyett, hogy — mint azt az intelligenciától várni lehetne — érvekkel harcolna: Ön egyszerűen átalakul háziurra és fej- és jószágvesztés terhe alatt osztogat tilalmakat a bérlőjének, hogy ha ez — jogkörén belül maradván — elethivatását és szerződéses kötelezettségeit teljesíteni, Önnel, a házi urral szemben pedig szerződéses jogait érvényesíteni meri. Ezt csakis az elvakult személyeskedő gyűlölet tanácsolhatta Önnek.

Vajjon minő lelkipásztorkodást vihetett Ön véghez az Urnak krassói birkái között, — ott valahol az Isten háta megett, hogy ha itt Debrecenben 80,000 embernek szemeláttára egy ártatlan iparost a végelpusztulás veszélyének kitenni akar, csak azért, hogy a debreceni függetlenségi párt Öntől bizalmát megvonta. Hát erkölcs ez dr. Ferenczy ur? Hát nem a legdurvább, a leglelketlenebb rosszakarat és bosszuállás ez nem az ellenfélen, hanem — mert azokkal ugyszem bír — hát egy ártatlan emberen?

Látván láttuk az Ön sajtóhadjáratát és e hadjáratban a rágalmak és ferdítéseknek mérgébe mártott nyilait a püspökválasztás küzdelem tartama alatt és tudjuk, hogy Ön a nyílt, férfias és félre nem érthető felhívás dacára bizonyítékaival adós maradt. Ellenben elég férfias volt arra, hogy bizonyítani meg sem kísérelt rágalmaikat vissza nem vonta és ügyes szemfogatással a béke olajágával ütlegeli ellenfelét. Hát nem mesterei személyeskedés ez?

Ön dr. Ferenczy Gyula ur adósa a

debreceni collegiumnak egy — ha még oly parányi — egyetemi magántanári oklevéllel, adósa ezzel annak a férfinak, aknek egyedül köszönheti Ön tanári állását. És adósságát e férfiúval szemben rágalmazással és személyeskedéssel rója le, a collegiumnál pedig — a felsőbbbségnek praetoriánus szolgálataival. Hát hála ez dr. Ferenczy ur és teljesítése ez a vállalt köteletségnek?

Lám: Ön nem teljesíti a collegium és a Tiszántúli egyházkerülettel szemben vállalt erkölcsi kötelezettségét. Pedig mik vagyunk mi: a függetlenségi párt ezekhez a nagy erkölcsi testületekhez képest! És mégis Faragó ur, ez az egyszerű iparos velünk szemben szilárd köteleességtudó és köteleesség teljesítő, Ön ellenben nemcsak nem teljesíti erkölcsi köteletségét, — hanem nyomdatulajdonos bérlőjét köteleességének teljesítésétől elrettenteni igyekszik?

Az Ön — kisajátított vagy bárhol szerzett intelligenciája képes megállapítani az itt rejlő roppant ellentéteket?

De Ferenczy ur Ön irt egy nemzeti szín keretes füzetkét 1848. március 15-ről és ebben ugyancsak dicsőíti a sajtószabadságát, melynek alaptétele az, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti. Mit gondol Ön szerkesztő Ferenczy ur: abban a füzetben irt-e, vagy cikkeink kinyomatásának megakadályozásánál cselekszik-e Ön igaz lelke szerint? Feleljen erre a kérdésre ne a sajtószabadságának, hanem a mi Önhez sokkal közelebb esik: egyszerűen saját szerkesztői állásának szempontjából? És feleljen Ön arra, hogy mit tenne Ön velünk szemben hasonló esetben?

Látja Dr. Ferenczy ur! Az Ön jogtalan, szabadságtipró, rosszakaratu erőszakos eljárása már-már odajuttatta a dolgot, hogy lapunkat litografált kézirat alakban adjuk ki, mint megtörtént ez a darabban világban egyik másik fővárosi lappal a szerkesztőség és nyomdák ellen intézett revolveres támadások idején. És mégis megjelent volna lapunk. A mi elszántságunknak az Ön paprikajancsi-féle erőlködése nem imponál. Önt nem vagyunk képesek vismajornak tekinteni. Mert bármily nagy volna is Önnek az intelligenciája, de annál kevesebb a vágott dohánya.

A kért garanciákat tehát megtagadom, ellenben kívánom, hogy éljen boldogul.

Dr. Varga Lajos.

Mindenféle téli Box-bőr és Posztó cipők, valamint legjobb minőségű Plüsch kalapok, Sapkák a legolesőbban kaphatók a **Központi cipő és kalap áruházában** Dréher söresarnok mellett. Telefon 435.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztókereskedésében **Kohn M. Miksa** Hatvan-u. 7. szám. — Nagy választék. Szabott árak. — Tessék meggyőződni.

Nyilatkozat.

Városunk törvényhatósági bizottságának f. é. október 30-iki közgyűlése elől, mint tudva van, gyászest miatt hirtelen el kellett utaznom. Haza érkezve, az okt. 31-iki lapokból arról értesültem, hogy a közgyűlésen a költségvetéssel kapcsolatban előrancia gálták a kedvenc témát, a „Debreczen” lap ügyét s tartozását, valamint a „Debreczen” hirlapkiadó vállalat részvénytársaságának a városi nyomdával szándékolt közös vállalatát, melynek révén azt tulajdonították nekem, mintha én ennek az üzletnek sikerre juttatása fejében magamnak illetéktelen anyagi előnyt akartam volna kikötni városunk kárára.

Nem tudhatván, hogy vajjon ez a rut gyanúsítás mennyiben támaszkodik a meginterpellált városi főjegyzőnek, mint nyomdai felügyelő bizottsági elnöknek a lapokban különféle kép közölt és kommentált kijelentéseire: kötelességemnek éreztem első sorban e kijelentésről megbízható szöveget szereznem. Ez némi viszontagságok után sikerült is jegyzőkönyv alakjában, melyet szóról-szóra következőkben van szerencsém bemutatni:

Jegyzőkönyv.

Felvételt dr. Láng Sándor lakásán 1908 nov. 1-én, délelőtt 11 órakor. Márton Imre debreceni ügyvéd felkért bennünket alulirottakat, hogy Budapesten léte alatt megtartott városi közgyűlésen Vecsey Imre főjegyző ur által a városi nyomda költségvetésének keretében mondott kijelentései mennyiben fedik, vagy nem fedik a helybeli lapok október 31. számában megjelent Márton Imrere vonatkozó közleményeket; erre nézve Vecsey Imre urtól, felvilágosítást kérjünk.

Ennek következtében Vecsey Imre urat hivatalában s lakásán kerestük, — de ott nem találtuk, inasának meghagytuk, hogy Vecsey Imre urat hazaérkez-

tekor azonnal értesítse, hogy alulirottak keresték.

Vecsey Imre ur 31. este fél 9 óra tájban dr. Láng Sándortól telefon útján tudakozódott megjelenésünk célja iránt. A tárgy rövid jelzése után Kozányi Zoltán őrnagyot a színházban felkeresvén, vele együtt dr. Láng Sándor lakásán megjelent.

Az ügyet részletesen előadva a legnagyobb készséggel hajlandó volt nyilatkozatot adni arra nézve, hogy egész beszédje alatt legkisebb célzást sem tett arra nézve, hogy az állami nyomtatványoknak pályázati uton való megszerzésénél Márton Imre saját részére anyagi előnyöket akart volna biztosítani, hanem azt igenis mondta, hogy az állami nyomtatványok esetleges megszerzése esetén a közös vállalatból 8 százalék jutalék a „Debreczen” Hirlap-részvénytársaság részére biztosított. Ugyanekkor kért, hogy ez utóbbi szavak aláhúzzassanak, mivel ő ezt a közgyűlésen hangsúlyozta.

A fenti szellemben irt nyilatkozatot Vecsey Imre ur tollba mondta, átoltvasása után aláírta. Végül arra kérte alulirottakat, hogy 1908 nov. 1-én délelőtt ezen nyilatkozatát, vagy Kovács József polgármester urnak, vagy Körner Adolf tanácsnok urnak, kik a közgyűlésen mellette ültek, megmutassa, hogy esetleg kiegészíthesse. E célból nyilatkozatát juttassuk hozzá.

Kozányi Zoltán 1908 nov. 1-én délelőtt fél 10 órakor Vecsey Imre ur irodájában a fenti nyilatkozatot által adta. Ennek átvétele után Vecsey Imre ur kijelentette, hogy ma november 1-én a „Debreczen” című lapban e tárgyból kifolyólag megjelent cikk miatt tovább semmiféle nyilatkozatot nem tesz s az átvett, előző napon kiadott s alá irt nyilatkozatot magának megtartja.

Ebből kifolyólag Kozányi Zoltán ez ügynek a Vecsey ur által beszédközben is már említett segédek útján való elintézésére dr. Láng Sándor lakását délután 5 órakor való találkozásul jelölte meg.

Fent jelzett helyen dr. Kenézy Gyula és Márk Endre urak, mint Vecsey Imre ur megbízottai megjelentek, Márton Imre ur részéről pedig alulirottak.

Kozányi Zoltán dr. Láng Sándorral egyetértőleg kijelenti, hogy mivel Vecsey Imre ur tegnap kiadott nyilatkozatát visszavette, újabb nyilatkozatot adni nem hajlandó, fele részéről elégtételt kér. Ezzel szemben Vecsey ur megbízottai kijelentették, hogy mivel Vecsey Imre ur a közgyűlésen tett kijelentéseit hivatalos minőségben mondta,

vonzza a regényíró a világot jelentő deskák felé és az irodalomtörténet tanubizonyosága szerint, a telt termetű és bőbeszédűsége hajlandó regényen a legtöbb esetben tulságosan feszül, sőt néha szét is szakad a dráma szükreszabott egyenruhája.

Igy van ez Fenillet párisi regényével is, amelynek műfaját hiába jelölte meg a szerző a színmű szóval, csak regény maradt. Azt szokták mondani, hogy nincsen olyan rossz könyv, amelyben valami jó ne lenne, hát erre a hermafrodita színműre is el lehet mondani. Van benne egy szerep, Cheviel-é (Zilahy), amely miatt kétneműségének minden hibáját megbocsáthatjuk, ha jól játszották. Hogy Zilahy Gyula kitűnő színész, annak a hangsúlyozásával talán felesleges e sorok olvasóit uctatni. Még azokban a szerepeiben is kitűnő bizonyos tekintetben, amelyekben nem az Istentől jó kedvében teremtett zseniálitása inspirálja, hanem a színpad alantós jó szelleme — a sugó, de ha szerepét is tudja, akkor meg éppen csodákat tud művelni. Még ezzel az ellenszenves Cheviel-lel is kivarázsolta a rokonszenvet és a tetszést! Igazán nem tudtuk, hogy miben gyönyörködünk inkább, a beszédjében-e, a stilszerűségében-e, vagy a nagy lélektani és élettani öntudatos tudásában? Az élemedett és sok csatát végig küzdött kéjenc viveur maszkja önmagában

elégtételadásnak helye nincsen, hanem az ellen emelendő óvását Márton Imre ur más uton tegye meg.

Debrecen, 1908 november 1-én, délután 7 órakor.

Kozányi Zoltán,
mint Márton Imre ur megbízottja.
Dr. Láng Sándor,
mint Márton Imre ur megbízottja.

Tartózkodom a fentebbiekben közölt főjegyzői eljárásnak s meglepő fordulatainak bírálatától. Itt a főjegyző urnak csupán azt a kijelentését kívánom megállapítani, hogy „egész beszéde alatt legkisebb célzást sem tett arra nézve, hogy az állami nyomtatványoknak pályázati uton való megszerzésénél Márton Imre saját részére anyagi előnyöket akart volna biztosítani.”

Világos ebből az idézetből, hogy a lapoknak ezzel ellentétes minden előadása, mely szerint például Márton Imre „bizottsági tagságát és pártelnöki befolyását anyagi előnyök szerzésére használja”; „8 százalékos provizióért nyomdai munkákat közveleit” s így tovább, nem egyéb irányzatos és alaptalan ráfogásnál, melyet bizonyítani nem tudnak s meg sem kísérelnek s melylyel szemben védekezni, teljesen fölösleges. Hiszen most már 6 esztendő közmunkásságom nyitott könyv, melynek minden lapja a ráfogásokkal szemben oly erős cáfolat, hogy részleteivel nyilvánosan előhozakodnom még kérdésnek tűnnek fel.

A valótlan állítások terén oly messzire elmegy némely lap, hogy a „Debreczen” hirlapkiadó részvénytársaságot nem létezőnek, feloszlottnak hirdeti s ebből meri következtetni, hogy a provizió az én javamra esett volna. A „Debreczen” hirlapkiadó r.-t. azonban él, mint erről bárki a helybeli törvényszéknél meggyőződhetik, nyilt cáfolatául a lapokbeli kombináció helyességének.

is elsőrendű volt, hát még a szívzselhűdés fázisainak fokozatos feltüntetése. — Mintha egy orvosi szakmunkát interpretált volna, mintha egy szakszerű értekezést tartott volna a gutaütés tüneteiről és előzményeikről, finoman kidolgozva, nagy tudományos készlettel. Az arcizmok beteges vonaglása mellett a vértolulás görcsös színtomái, az alkoholtól puffadt arc ultraviolet szírnáryalatai, a szem megtört fénye és nyelvölmos nehézsége, a gondolatok paralitikus összevisszasága, az életet óhajtó és az életől bucsuzó hörgés egytől-egyig olyan élethű és természetes, hogy még a gyakorló orvosnak is keresnie kellett a támlásszék karját, hogy meggyőződjék róla, miszerint mindez csak színjáték volt. Nem, ez színművészet volt.

Ez alkalommal Zilahy művészetének méltó kerete volt az összjáték, a szereplők egytől-egyig azon voltak, hogy a közönség elismerését kiérdemeljék, de különösebben meg kell említenünk Gazdyt és Hahnelt. — Gazdynál ez alkalommal azt tapasztaltuk, hogy az idilli boldogság kifejezésére nincsenek oly meggyőző, őszinte hangjai, mint a sajtó, marcangoló fájdalomra s bár az első felvonásban sem volt ezért rossz, de mégis a második és negyedik felvonásban volt igazán elemében. Hahnel Aranka mindon egyes alakítása dicséretre méltó, de

Színházi esték.

(—y—s.)

(Egy párisi regény. — Gyimesi vadvirág. — Dollárkirálynő.)

I.

Fenillet Oktáv kitűnő regényíró, de mert a drámairók sikerei irigylésreméltóbbak, mint a regényírókéi, elhatározta, hogy regényét színre alkalmazza.

A színpadra vitt regények sorsa mindig ugyanaz, egy jó regényből csinálunk egy kevésbé jó drámát. Így járt Ohnet a Vasgyárossal, Jókai az Aranyemberrel, Rákosi az Elnémult harangokkal! Szerencsés kéz kell az ilyesmire, olyan, mint a Herczegh Ferencé, aki a Gyurkovics lányokat, már mikor regénynek megírta is színműnek szabta.

Értjük mi a regényírók féltékenységét a drámairók iránt, az ember magában véve is hiu, hát még az írófajta, aki még nem kapott tapsot, az vágyik rá, aki már kapott, még többet kíván, mint a morfinista. A regény lehet bármily érdekesítő, a nyájas olvasó nem teszi le, hogy tapsoljon; amelyik regényt letesznek, az el van temetve. A taps bántja, a taps teszi iriggyé, a taps

A mi már az államvasuti nyomtatványok ügyét illeti: mielőtt a városi nyomda kiküldöttei a versenytárgyalásra felutaztak, f. é. augusztus 1-én abban állapodtunk meg velök, hogy Debrecen sz. kir. városi könyvnyomda vállalata s a Debrecen hírlapkiadó vállalat r.-t. nyíltan társulva fogják beadni a pályázati ajánlatot. A azonban való részesedés kérdését akkor nem tárgyaltuk. Midőn pedig a kiküldöttek haza jöttek Budapestről, azzal leplek meg, hogy részvénytársaságunk mellőzésével, megállapodásunk ellenére csupán a városi nyomda nevében pályáztak. Mindazáltal hajlandók voltak a részvénytársaságot a naszonból részcsiteni, mint csendes társat. Már a megállapodástól való ez az eltérés is bizalmatlanságot ébresztett köztünk. Midőn pedig a nyomdának felügyelő bizottsága olyan nyújtható kifejezést kívánt a nyilatkozatba tenni, a mely lehetővé tette volna, hogy a részvénytársaság idegen adósággal terheltesse meg; kivált miután a nyomda f. ü. bizottsága interventió dacára sem volt hajlandó félre nem érthető kifejezést használni, az alkalmi egyesülés terve teljesen dugába dőlt.

Szeretném már most látni, hogy ebben az eljárásban, ha valaki tárgylagosan vizsgálja, micsoda fennakadni valót talál akár a két vállalat társulásában, akár a megállapodástól történt eltérés után a visszalépésben, akár végre abban, hogy az alkalmi egyesülésre lépett két szerződő fél a haszonban osztozni kívánt?

Csak hogy, a ki látni nem akar, annak hiába a világosság s hiába a pápaszem. S a valótlanságok íróira ez a mondás illik legjobban: „ferditenek, hogy gyanusithassanak; gyanusitnak, hogy rágalmazhassanak s rágalmaznak, hogy vádolhassanak.“

különösen kiváló a könnyüvéru szerepek kidolgozásában; minden ily irányu jellemzése a maga distingvált finomságával, izléses értelmességével csak követendő példaként lebeghet azok előtt, akik, a félvilági hölgyek alakjait a trivialitás könnyebbfejta és izléstelen eszközeivel szeretik kidomborítani. — A darab kiállítására és rendezése teljesen kifogástalan volt.

II.

Csütörtökön este Géczy István Gyimesi vadvirágát játszották. Mikor ezelőtt 12 évvel Géczy István nevét először kezdték emlegetni, mikor a Gyimesi vadvirággal és Mária bátyjával első izzó sikereit aratta, az irodalmi világ úgy üdvözölte, mint a „romlásnak indult hajdan erős“ népszinműírásnak új Messiasát. — És joggal, mert a nép életét és lelkét annyira ismeri, mint egy kitérő kálvinista pap a bibliát. Éles szeme meglát mindent, ami meglátni való.

Nyelvezete fízta, erős, szines, tartalmas. A vadvirágos mezők üde illata árad minden szavából, alakjai nem típusok, hanem megkülönböztet, szentenciózus mondásai a magyar nép megállapodott, logikus gondolkodás módját tükrözik vissza. Drámai kidolgozó képessége azonban sokkal nagyobb, mint alkotó képessége és ez a magyarázata annak, hogy újabb darabjaival, is a nagy

Mindenesetre nagy elégtételül szolgál nekem, hogy ellenfeleim a maguk támadását valódiok hiányában mindig valótlán ráfogásokra alapítják, melyeket azonban ezuttal is egyszerűen hitvány koholmányoknak minősítek, szerzőiket pedig roszhiszemű rágalmazóknak bélyegzem.

Debrecen, 1908. nov. 2.

Márton Imre.

Lelkészwálasztás.

A presbyterium gyűléséből.

— november 3.

A vasárnapi presbyteri gyűlés nagy meglepetést hozott Illyés Endre b. újvárosi lelkész hibeire. Dacára ugyanis, hogy 75 presbyter aláírásával kérvény adatott be a presbyterium elnökségéhez a b. e. Kiss Albert halálával megüresedett lelkészi állásra Illyés Endre balmazújvárosi lelkésznek meghívása iránt, ki mellett a választók többsége már is csoportosult, a presbyterium a választás utján való betöltést mondotta ki határozatában.

Ugyanis a meghívási ívet aláíró presbyterek egyrésze nem ismerte az egyházi törvény azon határozatát, hogy a meghívást csak a presbyterium tagjainak jelenlevő általános többsége mondhatja ki s többen nem jelenvén meg a presbyteri ülésen, bár titkos szavazás utján 42 szavazat adatott le 18 ellenében Illyés Endre meghívása mellett, a meghívás utján való betöltés nem sikerült s a törvény értelmében az üresedésben levő állásnak meghirdetés és pályázat utján való betöltése rendeltetett el.

Annyival meglepőbb a presbyterium ezen határozata mert előzőleg már azon határozatot hozta, hogy a hívek lelki nyugalmának megőrzése szempontjából az üresedésben levő mindkét lelkészi állást meghívás utján tölti be, minek folytán az Erőss Lajos püspök ur meghívása elé — bár véleményünk szerint túlnyomó számban voltak is, — azok sem gördítettek akadályt, kik az ő meghívásának egyébként ellene lettek volna.

Háboru lesz!

Oroszország előtérben.

A szerb király lemond.

A ma érkezett távirati tudósítások rendkívül súlyosnak festik az annexió által teremtett balkáni helyzetet. A háboru lehetőségét nagy mértékben növeli az, hogy a kis Szerbia — a hírek szerint — segítőtársat nyert a nagy és hatalmas Oroszországban. Ez a körülmény egy rettenetes világháboru bekövetkeztetését jelenti.

Mai távirataink a következők:

Pétervár, november 2.

Az orosz kormány jegyzéket intézett a hatalmakhoz, melyben Bosznia annexióját nem ismeri el.

Belgrád, november 2.

Illetékes helyen tudják, hogy György szerb trónörökös pétervári útja Péter király lemondásával van összefüggésben. A király már legközelebb lemond s utódja György herceg lesz. Péter király élete fogytáig apanázszt fog kapni és Párisban telepedik le. Az orosz cár a trónváltáshoz hozzá is járult és kedvező választ adott a nála járt György hercegnek, kivel megígértette, hogy Szerbia a balkáni konferencia előtt, illetve a Szerbiával rokonszenvező hatalmak meghallgatása előtt nem kezd háboruba. A szerbiai trónváltás egyébként kabinet válságot is fog előidézni. Az új miniszterelnök Pasics lesz s kormányát koalíciós alapon alakítja meg. A szerb trónörökös Pétervárról ma hazautazott.

Belgrád, november 2.

Nikita montenegrói fejedelem drámát irt Balkáni cárnő címmel. A darabot Belgrádban színre hozták s ez alkalommal Nikolics szerb kultusz-

Gyöngyi Jolánt most hallottuk először énekelni, de máskor is szívesen meghallgatjuk.

A többi szereplő általában teljesen kielégítette várakozásunkat és most rövidesen csak annyit mondunk, hogy nem csalódtunk bennük.

III.

Pénteken volt a Dollárkirálynő premiérje.

Ezt a premiért bátran elnevezhetjük primadonna versenynek, hang és toalett tekintetében egyaránt. Az előadás külsőjeleiközül megemlítjük a zsufolt házat, a zugó tapsokat, ismétlésekkel honorált szerepeket, a belső jelei közül a perfekt ensemblét, pompás kiállítást és nagy műgondra való rendezését.

Magára a darabra vonatkozólag csak annyit jelzünk, hogy a jobb operettek közé tartozik, ennél fogva hosszabb ideig tarthatja magát felszinen, mint a többi tiszavirág-termetű kollegái. A librettója vézna ugyan, de kipótolja a fülbemászó zene. Nagyon rossz helyen tapogatóznánk, ha az operettektől cselekményt várnánk.

Van benne három házasság és egy üzletszerűleg lebonyolított válás, ezenkívül amerikai szószban lipótvárosi sovinizmus le egészen Ósbudáig és egy rakás nagy-

sikerj közvetlen szomszédságában jár, de még így is ujszerű és érdekes, kár, hogy Zilahy ezekből az újabb Géczy darabokból egyetlen egyet sem adot elő.

A Gyimesi vadvirágban a csángók lakodalmi szokásainak szinpadra vitele volt az új és a jó a szerző részéről, erre fektette a fősúlyt és ami szinpadunkon ezt elejtették teljesen. A tömeg felvonulása lagymatag volt és már előre lehetett a nyomott szinpadi hangulatból érezni, hogy nagy tragikai összeütközések következnek. Pedig az ellentétek egymás mellett közvetlenebbül hatnak, a derült égből lecsapó villám megrendítőbb hatása, mint a sötét, borulatos, terhelt fellegekből jövő.

Azután meg miért tánczolnak a menyasszony faja körül a csángók szerb kótát?

Az egyes szereplőkkel jobban vagyunk elégedve, mint a darab rendezésével. — Gyöngyi Izsó Csurája, hogy stilszerűen fejezzük ki magunkat — egyenesen spiritusza való. Ligeti Marcija vetekedett Gyöngyi alakításával, Gerő Ida harangzónéja pedig az eddigi összes szinpadi sikereinek méltó koronája volt. Lugosi nehezen melegedett bele a szerepébe, de volt néhány szívhez szóló hangja és ha ezentul jobban tud majd uralkodni indispozícióján bizonyval teljesen meghódítja azt a közönséget, amely ezidőszert némi tartózkodással viseltetik iránta.

miniszter gratulált a fejedelemnek. Nikita erre távirati választ adott, melyben ez állt: Bizom a szerb eszme győzelmében.

A ref. tanítók fizetés-rendezése.

Temetések a kertésgekből.

Presbyteri gyűlés.

— november 3.

A debreceni református egyház presbyteriuma vasárnap délelőtt az egyház tanácstermében ülést tartott, mely iránt, tekintve a napirendre tűzött fontos tárgyakat vagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ülésen Dicsőfi József lelkészelnök és Simonffy Imre főgondnok elnökölték.

Az elnöki megnyitó keretében Dicsőfi József szép szavakban jelezte, hogy most van először alkalma a körülmények és a törvények szerint elfoglalni az elnöki széket. Más igazságot nem fog ismerni, mint az egyházét s ennek igazi érdekeit, nem a maga dícsőségét, hanem az Istenét keresi és szolgálja. Ebben törekvéseben segítségül hívja az egész presbyteriumot.

Simonffy Imre főgondnok úgy a maga mint a presbyterium nevében üdvözlö az új elnököt. Az isten áldását kéri munkájára.

Ezután következett a napirend, illetve annak legelső tárgya a lelkészválasztás ügye, de erről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Érdekesebb tárgy volt a kertésgekről temetés rendezésének ismeretes ügye. A rendezés kivételére egy küldöttséget küldött ki annak idején a presbyterium. E küldöttség úgy állazodott meg, hogy az éneklő tanulókat tovább is meghagyja a temetések-nél, de ezeknek díját 80 fillérről 1 korona 20 fillerre emeli föl, miáltal lehetővé teszi azt, hogy azok a szegénysorsu tanulók jobb körülmények közé jussanak és például télvíz idején ne legyenek kitéve számtalan betegségeknek a külsőségekről temetésekben való részvétel által. — A presbyterium a küldöttség javaslatát elfogadta.

A másik érdekesebb tárgy a tanítók ügye volt. A tanítók kérték a drágasági pótlékot. Ezt a presbyterium meg is adta, de

rossz szójáték. Ezek az alapelemek kivül, ha még felemlítjük a Perczel-növérék gyönyörű táncvetését, akkor a Dollárkirálynővel, mint operettel, le is számoltunk. Ettől eltekintve, azonban ki kell jelentenünk, hogy az ilyen primadonna versengés nagyon kedves dolog. Nem mindennapi élvezet három olyan művésznő játékában gyönyörködni, mint amilyen Zilahyné, Rózsa Lili és Zsigmondy Anna, különösen ha játékos kedvükben vannak.

Rózsa Lili nagyon kedves volt, amikor nem szertartáskodott, ha ő mindig csak énekelne, még az ellenségei sem szólhatnak semmit. Az ének és tánc az ő éltető levegője, már a beszéd kevésbé. Milyen élvezetes az éneke és milyen könnyed, légi a tánc, minő temperamentum? — de a beszéde, az tán egy kissé tulszobrettes. Annál természetesebb volt Gyöngyi Izsó, aki olyan operett figurát mutatott be, amilyenek a földön is járnak, nemcsak a librettó írók irreális koponyájában. Gerő gazdasszonya a szerelemre bármilyen korban kész istenes alaphangulatu nő pompás karrikaturája volt.

A három előadásra vonatkozó jelen sorainkat azzal zárjuk, hogy Zilahy Gyula társulata még eddig részolgált a bizalomra és elismerésre és reméljük, hogy ezentul is így lesz.

csak 100 koronában jövő év március elsejéig. Addig ugyanis — mint Somogyi Pál főjegyző kijelentette — kész lesz a tanítók fizetésrendezési javaslata, mely lényegesen jobb helyzetet biztosít számukra.

Több érdekesebb tárgy nem is volt a presbyterium gyűlésen.

A tanári kör Szabó Kálmán képviselőnél.

— november 3.

A debreceni kerületi tanári-kör tegnap délben küldöttséggel tisztelgett Szabó Kálmán országgyűlési képviselőnél.

A küldöttség, amelynek tagjai Dóczy Imre egyházkerületi felügyelő vezetése alatt Karai Sándor református gimnáziumi igazgató, dr. Kardos Albert állami reáliskolai és Varju János római katolikus gimnáziumi tanár voltak, azzal a kéréssel fordult Szabó Kálmán képviselőhöz, hogy mint a pénzügyi bizottság tagja, tegye szóvá a közoktatás-ügyi tárcza legközelebbi tárgyalása alkalmával a középiskolai tanárság ügyét, amely sehogy sincs megelégedve azzal a fizetés-rendezéssel, amelyet az 1909. évi költségvetés tételői foglalnak magukban.

A küldöttség egyszersmind kifejezte mély aggodalmát azon gondolat miatt, amely a közoktatási minisztériumban felvetődött és amely szerint a tanári szolgálat 35 évre terjedne a mai törvényes 30 helyett.

Szabó Kálmán a legszívesebb jóakarattal fogadta a küldöttséget, meleg érdeklődéssel hallgatta Dóczy Imrénének és a többi küldöttségi tagoknak fejtegetéseit és teljes készséggel megígérte, hogy a tanárság kívánásaira s aggodalmaira felhívja a kormány figyelmét a pénzügyi bizottságban.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalus Natron-Lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva, húgysavas diathézis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szoleál a Központi iroda: Budapest, V., József-körút 29. szám.

Főraktár:

Komlóssy Lajos urnál
Debrecenben.

Kapható: gyógyszertárak, droguériák és fűszer-üzletekben.

HIREK.

— Elnökválasztás a Petőfi-dalkörben. A Petőfi-dalkör vasárnap tartotta rendkívüli közgyűlését, melynek egyetlen tárgya volt Varga Lajos dr. lemondásával megüresedett elnöki állás betöltése. A szép számban megjelent tagok a lemondás folytán megüresedett elnöki állásra egyhangú közfelkiáltással Varga Lajos dr.-t választották meg. — Az ujonnan megválasztott elnökért négy tagból álló küldöttség, névszerint Tóth Imre, Komlóssy Miklós, Tóth András szobrász és H. Sinay Gyula ment, kik a közgyűlés nevében

és megbízásából az elnökségre meghívták. Varga Lajos dr. meleg szavakban köszönné meg a megtiszteltetést, az elnökséget elfogadta.

— Elnökválasztás a zsidó-hitközségben. Vasárnap zajlott le a debreceni zsidó hitközség elnökválasztása.

A választás reggel nyolc órakor kezdődött az izr. hitközség József kir. herceg-utcai házának tanácstermében. A választási bizottság elnöke dr. Balázs Bertalan volt. Reggeltől délután négy óráig szállították a szavazatokat. Délután három órakor már biztos volt dr. Balkányi Miklós győzelme.

A szavazást négy órakor zárták le s az eredményt délután öt órakor hirdette ki dr. Balázs választási elnök. Beadtak összesen 430 szavazatot. Ebből Dr. Balkányi Miklós 230

Dr. Gutfreund Sámuel 196 szavazatot kapott, így 34 szótöbbséggel dr. Balkányi Miklóst választották meg a hitközség elnökévé.

— Hirtelenül elhunyt gyógyszerész. Tragikus véget ért tegnap Csasz Vilmos gyógyszerészesség. Csasz a Rudikovic-féle gyógyszerárban volt alkalmazva. Onnan a mult héten kilépett. Szombaton egész nap ivott, sőt széles jókedvében az Árpádtéren még lövöldözni is kezdett. Ezért rendőrileg meg is büntették. Vasárnap este Csasz hazament Homok utca 84. szám alatti lakására, hol hirtelen rosszul lett és meghalt. Az alkohol, vagy szivbántalmi ölték meg. A halál okának megállapítása végett a rendőrség a halott felboncolását elrendelte.

— Marólugot ivott. Püspök-ladányi tudósítónk jelenti, hogy ott Pocsai Ferencné másfél éves fia az anya gondatlansága miatt marólugot ivott és meghalt. A debreceni királyi ügyészség a gondatlan anya ellen elrendelte a vizsgálatot.

— Téli legeltetés a Hortobágyon. A gaydasági bizottság vasárnap délelőtt tartott ülésén fontos javaslatot tett a Hortobágyon való téli legeltetés tárgyában. A tanács is hozzájárult már a javaslatához. A Hortobágyon tehát ismét életbe fog lépni a téli legeltetés az eddigi módszer szerint. A gazdák 30 fillért fizetnek minden darab jóság után az egész legeltetés idejére.

— Borzalmas vasúti szerencsétlenség. Borzalmas vasúti szerencsétlenséget jelentettek tegnap Tiszacségeről a debreceni ügyészségnek. Vasárnap este a csegei vasúti átjárónál a 4829. számú személyvonat elütötte Tóth József gazdálkodó szekerét, a melyben egyedül agazdálkodó ült. A szerencsétlen ember a kerekek alá került és szörnyet halt. A szekér izzé-porrá tört, a lovak megdöglöttek. Az ügyészség helyszíni szemlét rendelt el.

— Percel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— A gazdálkodó ifjak tánciskolájában a beiratás másodikán hétfőn kezdődik. A tanítás pedig 9-én hétfőn este fél 7 órakor, Schaf János táncmester.

— Nagybirtokok eladása. A Mártonfalva községhez tartozó bagospusztán levő Geiger Vilmos-féle (megelőzőleg Darvas-féle tanya) mintegy 1000 kat. holdat kitevő tagbirtok nyilvános árverése folyó hó 4-én délután 3 órakor a debreceni kir. törvényszék árverési termében fog megtartatni. Banaatpénz fejébe 6876 korona 30 fillér teendő

le. Amint értesülünk, az első helyen bekebelezett jelzálogos hitelező (a nagyszabeni földhitelezés) hajlandó követelésének megfelelő részét az árverési vevőnek kölcsönként továbbra is meghagyni. Képviselője az Arany-Bika szállodában található.

— Igen sok betegségnek a lég-huzamkihülés a főokozója, ez ellen hatásosan védekezhetünk, hogy ha az ajtókat és ablakokat léghuzamelhárítótávval látjuk el, mely esetben a tüzelőanyagokban is igen sokat megtakarítunk. Kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— Vízvezetési, fürdő, csatornázás és szivattyú berendezéseket gyorsan szak-szerűen készít és javít jótállás mellett Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4. szám.

— Egy liter szalonpetróleum 12 krajcár, készpénz fizetés ellenében, Félégház János fűszer üzletében, Piac és Miklósetca sarok.

— A ki szép fastiszta szőlőt akar, bizalommal forduljon az évek óta legjobb hírnévnek örvendő Vállalati Szőlőtelephez, Billédén, Torontálmegye, mely vállalat szőlőoltványainak faj- és árjegyzékét ingyen és bérmentve megküldi.

— Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádogos-utca 4. sz. a.

— Tajtékpipák. Hermonikák, cipők, eszímák, kézi és ládakofferek, és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádogos-utca 4. szám.

— Kőzi lányok női ruhavarráshoz felvételnek, Fenyőné Zugó-utca 6.

— Elarusító nőnek, pénztárnoknőnek vagy felírónőnek ajánlkozok bármily üzletbe teljes jártassággal bíró leány. Petrovay Erzsébet, Thaly Kálmán-utca 13. sz. a.

— Akinek nincs télikabátja, de pénze szűk, forduljon Kaiser Salamonhoz Hatvan-utca 2.

Érdekes beszámolás. A XXII. magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték az imént véget ért. A közönség jogosan kíváncsi rá, hogy a főnyeremények kikhez jutottak. Csak hogy nálunk a főnyeremény nyertesek valóságosan menekülnek a nyilvánosság elől. A sorsjegyek főelarusítóinak könnyen érthető okokból a legszigorubb diszkréciót megőrzik. A 600,000 koronás nagy jutalomdíjat, továbbá a 400,000, 200,000, 100,000, 90,000, 80,000 koronás stb. főnyereményeket, szóval a XXII. sorsjáték összes nagy nyereményeket ismét hazánkban nyerték. A legszigorubb diszkréció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha egy-egy főnyeremény sorsáról közelebbi adatok nyilvánvalóvá ne legyenek: olyankor, amikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezuttal például nem maradt titoknak, hogy a 600,000 koronás jutalom egy negyedét — 150,000 koronát — Tormássy Imre, a Városi Vilamos Vasut kalauza nyerte meg. Egy másik negyede egy állás nélkül levő pincér két nyolcad sorsjegyére esett. A boldog nyertesnél albrétben lakik egy szegény asszony s neki a szerencse az osztálysorsjáték jutalmának egy nyolcadát (75,000 koronát) jutatta. Ugyanennyit nyert egy nyolcad sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás s egy budapesti magántisztviselő. Nagyjában ezek a lefolyt sorsjáték főnyereményeinek nyilvánosságra jutott adatai.

— **Kedvező fordulatok.** Legboldogítóbb a kedvezőbb fordulat akkor, ha beteg embernél áll be, aki hónapokon sőt éveken keresztül szenvedve várja és reméli a kedvező fordulatot, mely az egészség, a meggyógyulás felé viszi őt. De a kedvező fordulat nem igen következik be önmagától. Ehhez

tenni is kell valamit. A kifáradt, elpetyhült, vérszegény idegzetet új életre kell kelteni. Új erővel, jó vérrrel látja el az egész szervezetet a Ferromanganin, amely a vas és mangán szerencsés vegyülete, könnyen emészthető és gyorsan felszívó a szervezetben. Tudjuk, milyen fontos szerepet játszanak a vérben a vörös vérszettek, melyeknek a hiánya okozza a vérszegénységet, az ezzel járó bágyadságot, az emésztési zavarokat, a nyomott kedélyhangulatot és az idegességet. Orvosi kapacitások igazolják s bizonyítják, hogy mindezen bajok ellen a Ferromanganin mint a tiszta vértképződés hathatós előmozdítója, biztos hatásának bizonyult. Egy üveg ára 3 kor. 50 f. Vásárlásnál ügyeljünk a Ferromanganin névre és a „Leányfét” védjegyre s utasítsunk vissza minden más hasonló nevű készítményt. Kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Török József gyógyszerárán Budapesten, Király-utca 12. és Andrassy-ut 26.

— **Sámsonfalva** községhez tartozó ligetpusztai Geiger Vilmos-féle (megelőzőleg Geréby-féle) mintegy 175 kat. holdat kitevő tagbirtok nyilvános árverése folyó hó 5-ikén délután 3 órakor a debreceni kir. Törvényszék árverési termében fog megtartatni. — Bánatpénz fejében 1468 korona 60 fillér teendő le. Amint értesülünk, az első helyen bekebelezett jelzálogos hitelező (az erdélyi ág. htvál.) egyház általános nyugdíj intézete) hajlandó követelésének megfelelő részét az árverési vevőnek kölcsönként továbbra is meghagyni. Képviselője az Arany-bika szállodában található.

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vidorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta.

Édes mint a tejszín.

Könyebben

emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

SZINÁZ.

Műsor:

Kedden Gyermekek színmű, diszkréció Egressy Gábor születésének 100 éves évfordulójára, „B” bérletben.

Szerdán Kék egér vigjáték, újdonság, „C” bérletben.

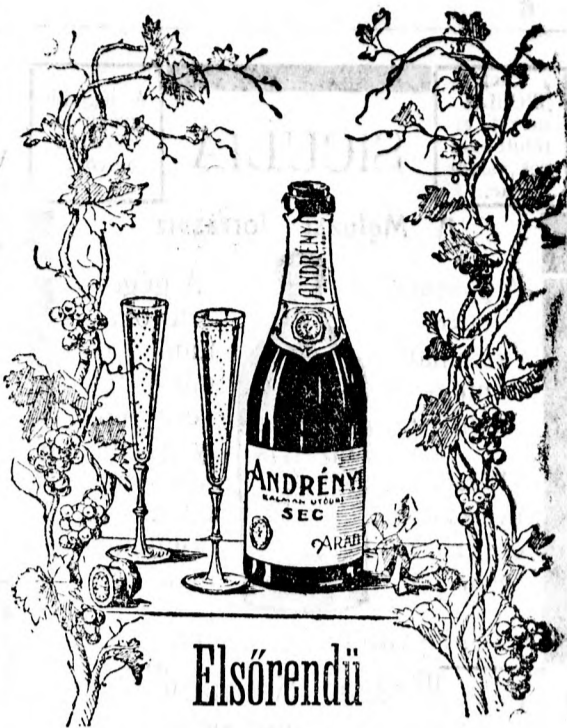
Csütörtökön Kék egér vigjáték, „A” bérlet.

Pénteken Tatárjárás operette, új kiosztással, „B” bérlet.

Szombaton Viola, az alföldi haramia népszínmű, „C” bérlet.

Vasárnap délután Koldusgróf operette, bérletszűnet.

Vasárnap este Manfréd drámai költemény, bérletszűnet.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

TÁVIRATOK.

Bosznák küldöttség a királynál.

Szerajevó, november 2. Holnap délelőtt husz, különböző valláshoz tartozó község-tanácsos javaslatára rendkívüli községi ülés lesz, amelyen elhatározni kívánják, hogy a községi képviselőtestület nevében Kulovic effendi polgármester vezetése alatt deputáció menjen ő felsége elé és köszönje meg Szerajevó főváros nevében az annexiót.

A kancellár lemondása.

Berlin, november 3. Bülow birodalmi kancellár benyújtotta a császárnak lemondás iránt való kérvényét. A német császár nem adott helyet ennek a kérvénynek, a birodalmi kancellár ajánlatára azonban hozzájárult ahhoz, hogy a birodalmi kancellárnak a fönt leírt tényállás nyilvánosságra hozása által mód adassék, hogy lehetetlenné tegye a császár ellen intézett igazságtalan támadásokat.

Szőlőoltványt

szállít fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzékét kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Csak SICULIA nézzel el-tátott üvegek, valódi ac.

SICULIA

A legjobb gyógy és asztali üdítővíz.

A Mgluási forrásvíz

A gyomor égést azonnal megszünteti.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő.

A gége, torok, tüdőgyomor hél, vese hólyag hurutos bántalmainál, fölülmulhatatlan.

Magyarországi főraktár:

Bráza Kálmán
Budapest, Józsf-körút
31. Telephon, 50—46.

Kapható minden gyógytár, drogéria és illatszertárban.

A sós savanyú-zizek királya.

Bankegyesület
Részvénytársaság

Debrecen, Piac-utca 72. szám alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitolt váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvessz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Bocskay

cipőkenő az egyedüli, mely a bőrt puhává és tartóssá teszi. Kapható minden üzletben.

Neumann Nándor
vegyészeti gyára DEBRECZENBEN.

Pontosan járó
inga-órák, zseb-órák
és ékszerek
jótállással kaphatók

DEUTSCH L.
órák és ékszerésznél, Hatvan-u. 2. sz.

Fazekas Imre

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda: Debreczen, Piac-utca 77. sz. (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helzségk részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motor berendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meohajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacséngő berendezéseket Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamó-gépeket, motorokat, módszereket, iv és izzólámpákat, Dr. Just Wolfram lámpákat. **Tervek és költség tés eijtalán.**

A PÁRISI
Nagy Bazár
Dégenfeld-tér
7. sz. alatt
a kenyér-piacon van

Telefon 210. Telefon 210.
Földes Sándor
elektrotechnikai vállalata
Debreczen, nagytrafik udvar.

Legolesőbban és szakszertien készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycséngők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

A kertnek legszebb díszét képező ezüstfehér levelű

ezüst-fenyőt
(Picea pungens argentea.)

50—60 cm.	á K	5.—
70—80 "	" "	8.—
90—100 "	" "	10.—
100—120 "	" "	15.—
130—150 "	" "	20.—
180—200 "	" "	30.—
220—250 "	" "	40.—

Ezüst jegenye-fenyő

50—60 cm.	á K	2.—
70—80 "	" "	4.—
90—120 "	" "	6.—
130—150 "	" "	8.—
160—180 "	" "	10.—

ajánl NIEMETZ W. F. faiskolája Temesvár. — Gzümölcs- és díszfák-ról szóló árjegyzéket kívánatra készséggel küld a faiskola.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az **Altalános Tudósító** (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, B. pest, VII., Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képvisellete, vidéki lapok központi hirdetési osztálya számos hírlap kizárólagos kezelője. — Diszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék felvilágosítással díjmentesen.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyszintén a világhírű eredeti **Melichar-féle Unikum Drill** vetőgépek továbbá Répavágók, Szecskevágók, Ekék, Boronák, Szöllőzuzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig még nem létezett olcsó árban felelősség mellett kaphatók

Bagi István

gazdasági gépraktárában Kaba.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósorszesz.

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtelenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert. — Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos labororium Győr.

Kapható mindenütt.

Pontos órákat

jótállás mellett

Gasparik Adám

órák- és ékszerésznél

lehet vásárolni

Piacz-utca 85. szám.

(Bankegyesülettel szemben.)

Női ruhaszövetek,
az őszi és téli idényre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyöngyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések. Menyasszonyi selymek. Koszoruk és fátvok

legolcsóbb szabott árban.

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles, barna és fekete színekben métere 8 forintól 15 forintig.

BOÁK és MUFFOK

óriási választékban. — Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi kiddor-münster, taposótr, velour, futó- és szalonszőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők,
szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsó szoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és clott alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók.

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, divatzebkendők.

Alsó tricott ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélésárak. Harisnyák, keztük, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debreczen, Rózsa-utca 1. sz.

Kizárólag hazai gyártmányu legjobb kályhák
kaphatók
Ehrlich G. Gusztáv **Ehrlich L. Ferencz**
utóda
Telefon : 60—80. magyar kályha, tüzhely központi fűtő- és szellőztető berendezések gyárában.
Központi főraktár Budapest, VII. Dohány-utca 12.
GYÁR : BUDAPEST, VII., FOGARASI-UT 6.
Ajánlja legdusabban felszerelt raktárát saját gyártmányu eredeti MEIDINGER-KALYHÁKBAN egy és több szoba fűtésre, vagy KÖZPONTI FŰTÉSRE, továbbá : CHAMOTTE BETÉTŰ KALYHÁIT és MINDENFÉLE TŰZHELYEIT a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig gyári áron.
Gőz- és légfűtések legmegbízhatóbb berendezése. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minek szenvedjen Ön,

ha a WEIDHAAS-féle **ASZTMA** **gyógymód által**

HÖRGHURUT, TŰDŐBAJ, TŰDŐVÉRZÉS, GYOMORBAJÁT megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezeknek szerzett enyhülést és végül teljes gyógyulást, kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; ugyanaz a gyógymód ez, melylyel Patai Mór ur Budapesten, Nyírfalvy Piroksa urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkaheza József ur Kis-Mácsédon, Eresmus Borbála urhölgy Grábáson stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak.

Titkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,

kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk.

Különösen kiemelendő az, hogy bár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olcsó, úgy hogy, amíg a betegek jelentéseibe való betekintés után bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangu egyének használhatják.

Kérje levelezőlapon a „Spiro spero“ (Mig lélegzel, remélj) füzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen
a „SPIRO SPERO“ gyógyintézet
DRESDEN — NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk Eljen!

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Dobozza 1 és 2 kor. Próbadozoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR“ gyógyszer-tár Budapest, VI., Váci-körut 17. sz. Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Kocián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközi László, Radakovics Géza, dr. Rotschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Egy és kétéves
**szőlő-
oltványokról,**
különféle sima és
gyökeres vad-
vesszőről szőlő
kimutatás megjelent.

Kivánatra bárkinek ingyen
és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd, Torontál-me gye.

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvezű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas és vilámes vízfürdők. Ivó-kúra 20 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Elegáns facon!
Heti gyártás 15000 pár.

CZIPŐÁRUINKAT

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből . . .	frt 3.30
Férfi füzös cipő, kitérő Box-bőrből . . .	4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf- kődvölí sötánycipő . . .	5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Che- vrauxból, igen könnyű, Good- year varrott . . .	6.—
Férfi cugos tisztí cipő, legfinomabb Chevrauxból, sima . . .	6.50
Férfi gombos cipő, 1-a Chevraux- ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott . . .	7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box- Calfból, American Style . . .	7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermek-cipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL“ czipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u. 48.

Az őszi idényre gyönyörű szép

Ujdonságok érkeztek

Női ruhadiszkekben

u. m. himzések, applicatiók,
sujtás, tresse és zsinórzások,
mellény-selymek bársonyok.

Bosznay J. és Zsa

divatruházában

Debrecen Kossuth-u. 5.

A költözködés

alkalmával lakáshelyiségeknek, butoroknak poloskától, molytól s mindenféle féregtől tisztítását saját találmányu, szabadalmazott s a szakértők által e célra kitűnőnek talált

gőzgépével és szerével
felelőség mellett felvállalja

Varga Gábor

Piac-utca 26., keresztépület.

Legdivatosabb férfi fehérneműek,
nyakkendők, bőr és kötött keztük.
Gummi különlegességek! Kötszerek,
Betegápolási cikkek

Győrfi Sándor

keztük-, kötszer- és divat-üzletében.
Debrecen, Simonffy-utca 2. (V. bérház.)

Debreczeni faipar r.-társ.

ajánlja 3 éves vágásu tűzifáit eldrtó tozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért, 5 felé vágva 1 koronával drágább. Aprózott fát 5 m/mázsánként már hazaszállítunk. — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkőn átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasámban . . . 33 koronáért
1 „ bükkfát „ . . . 32 „
1 „ gyertyánfát „ . . . 34 „
1 „ vargafát „ . . . 34 „
Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér.

Ugyanezen fák wagoyszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárusítóinál és BRÜLL LAJOS megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítás 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kárjuk figyelembe venni.

Az igazgatóság.

Serravallo

Vasas Kína-bora

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngékedők, vérszegények és lábzők részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító-szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvos elismerő nyilatkozata.

Kapható:

J. SERRAVALLO-NÁL

Triesz-Barkola.

A gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor.
60 fill. 1 literes üveg 4 kor. 80 fillér.

Kitűnő hírnevünket
szolid alapelveinknek
köszönhetjük.

Legnagyobb választék!
1200 munkás és hivatalnok.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Különlegesség
„Goodyear Welt“ árukban.
A jelenkor elismert
legjobb minősége.

Honi ipar.

Női füzös cipő erős bőrből . . .	frt 3.—
Női gombos czipő, box bőrből . . .	4.25
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozása . . .	4.—
Női füzös cipő, 1-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott . . .	5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevraux- ból, Goodyear varrott, elegáns facon . . .	6.—
Női cugos posztó cipő, körül bőrrrel . . .	3.25
Női posztó cipő magas szárral gummi slinglivel körül bőrrrel . . .	2.50